



รูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

The Educational Management Model of Ph.D. in Educational Administration of Private Higher Education Institutions

ทนกร ศรีก่อ¹, ชุตินา มุสิกานนท์¹, เด็น ชะเนตียง¹

Thanakorn Srikoo¹, Chutima Musikanon¹, Den Chanetiyoung¹

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบแนวทางการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3) เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ ขั้นตอนที่ 1 กระบวนการเดลฟาย โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารหลักสูตรปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 21 คน โดยใช้เทคนิคการบอกต่อ ขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 8 คน มาจัดสนทนากลุ่ม ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความคิดเห็น รูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาเอก ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค มีค่าเท่ากับ .974 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1. อาจารย์ 2. นิสิตนักศึกษา 3. ผู้บริหารหลักสูตร 4. ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ปัจจัยด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านผลผลิต ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ คุณภาพวิทยานิพนธ์และการตีพิมพ์เผยแพร่ และคุณภาพของดุษฎีบัณฑิต ปัจจัยบริบทของหลักสูตร ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ 1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2. โครงสร้างหลักสูตร 3. รายวิชาหลักสูตร ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการศึกษา ปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

¹ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

¹ Western University

**Abstract**

The purposes of this mixed methods study, qualitative and quantitative, were 1) to examine the factors on the doctoral management of private higher education institutions, 2) to develop the educational management model on doctoral program of the private higher education institutions, and 3) to verify the possibility of the educational management model on doctoral program of the private higher education. The research consisted of three steps. Step 1: Delphi Technique, 21 experts of the program were interviewed. Step 2: Focus group, there were eight experts who involved in this step. Step 3: Evaluation, this focused on the model of the program. The samples of this study were 100 Ph.D. students. The instrument of this study was a questionnaire whose reliability was verified and analyzed by Cronbach Alpha Coefficient, which is .974. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, Median and Inter-quartile range numerical values.

The results of this study revealed that the elements of the model of the doctoral educational management consisted of an input factor regarding the educational management of the doctoral degree. This comprised of four factors: 1) lecturers, 2) students, 3) program management, and 4) facilities conducive learning and teaching. In addition to these, the study showed that there were two process factors consisting of learning management process and other management process. Furthermore, product constituted two factors: the quality and the publication of dissertations and the quality of the students. Moreover, there were three the context of the program consisting of 1) program objectives, 2) program structure, and 3) modules. The results of feasibility of the model of the program disclosed that the model of the program was, in general, at a good level.

Keywords : Private higher education, Education management, Education administration

บทนำ

การศึกษาความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง เพราะการศึกษา คือปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้า และแก้ปัญหาต่างๆ ให้สังคมเนื่องจากการศึกษา เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่างๆ ในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และพยายามพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งให้สูงขึ้น ซึ่งหากประเทศใด ประชาชนโดยเฉลี่ยมีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ประเทศนั้นก็จะด้วยการพัฒนาว่าประเทศที่ประชาชนโดยเฉลี่ยมีการศึกษาอยู่ในระดับสูง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) การจัดการศึกษาของประเทศในทุกระดับล้วนให้ความสำคัญกับคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาโดยมุ่งหวังให้ผลผลิต คือ นิสิต นักศึกษา เป็นผู้ที่มีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถอย่างรอบด้าน ทั้งในเชิงวิชาการและในเชิงคุณธรรมจริยธรรม เพื่อออกไปเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในมิติต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม (เด่น ชะเนติยัง, 2557) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการ การพัฒนาและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นการศึกษาขั้นสูงที่มีพันธกิจหลักในการผลิตองค์ความรู้ที่เป็นนวัตกรรมผลิตผู้นำทางปัญญา โดยเฉพาะมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตผู้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพเฉพาะด้าน ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีความตระหนัก ในเรื่องของคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นอย่างยิ่งจะเห็นได้จากมีหลักเกณฑ์



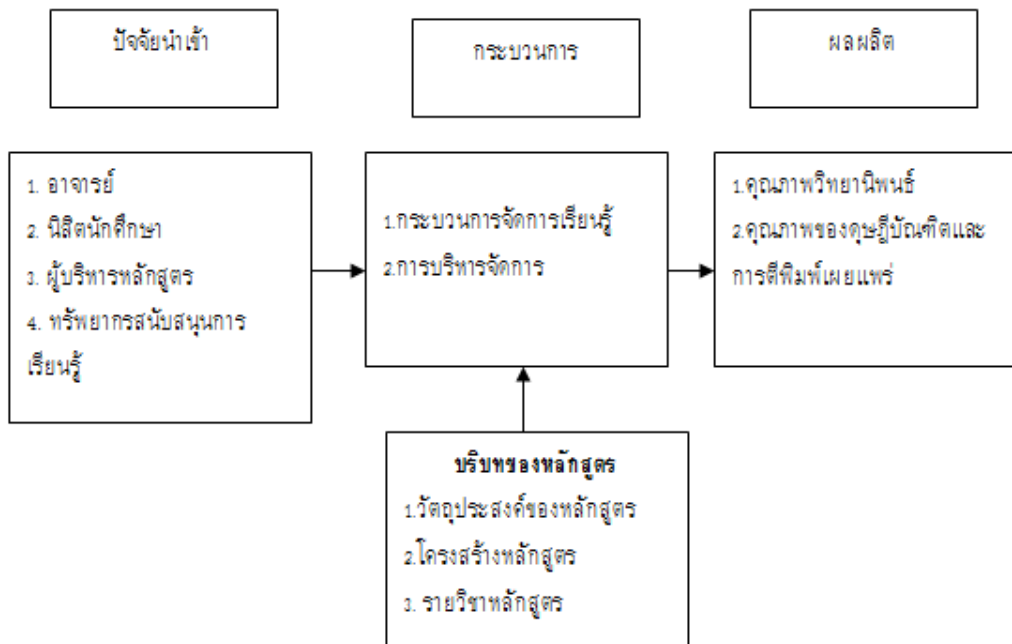
และมาตรการต่างๆ จากหน่วยงานหลายระดับ คือ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอน เพื่อควบคุมดูแลการจัดการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งยังมีการควบคุมคุณภาพการศึกษาโดยการประเมินทั้งที่เป็น การประเมินภายในสถาบันอุดมศึกษาและการประเมินจากหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 โดยเฉพาะหลักสูตรบริหารการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารการศึกษาของประเทศไทย เพราะจะเป็นแหล่งผลิตผู้บริหารการศึกษาที่จำเป็นต้องเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถเชิงวิชาการในระดับสูงและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมและประเทศชาติ

เนื่องจากประเทศไทยมีทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน โดยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือมหาวิทยาลัยเอกชนของไทยนั้น เริ่มจัดการศึกษาระดับปริญญา และประกาศใช้ในปี 2514 ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยเอกชนเข้ามาแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐ จากนั้นในปี 2518 มีการโอนกิจการของมหาวิทยาลัยเอกชนมาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศใช้ พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 ส่งผลให้มหาวิทยาลัยเอกชนมีศักดิ์ศรี และความรับผิดชอบทัดเทียมมหาวิทยาลัยอุดมศึกษาของรัฐ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2544) แต่เมื่อภาคเอกชนตอบสนองนโยบายของรัฐบาล และจัดตั้งสถานศึกษาเอกชนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งในปี 2551 ทั่วประเทศมีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสูงถึง 63 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551) แต่รัฐบาลผู้ที่เกี่ยวข้อง กลับไม่ได้ส่งเสริม หรือสนับสนุนให้สถานศึกษาเอกชนเหล่านี้เติบโตได้อย่างที่ควรจะเป็น เมื่อมหาวิทยาลัยมีมากขึ้นจึงก่อให้เกิดการแข่งขันแย่งชิงนักศึกษา เพื่อความอยู่รอดของการจัดตั้งมหาวิทยาลัย ประกอบกับปัญหาการแย่งนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน เกิดขึ้นทุกปี และดูเหมือนจะค่อยๆ ดูเดือดมากขึ้นเรื่อยๆ (สำนักงานข่าวอิศรา, 2555) ประกอบกับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยที่ทุกระดับมีแนวโน้มที่ลดลงเรื่อยๆ จนน่าเป็นห่วง ในขณะที่ความก้าวหน้าทางวิชาการในโลกรวดเร็ว การจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาถือเป็นการจัดการศึกษาเพื่อผลิตนักวิชาการและนักปฏิบัติเชี่ยวชาญ ในสาขาวิชาต่างๆ ในระดับมืออาชีพ (professional) เพื่อมาเสริมสร้างและผลักดันกระบวนการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ ให้ก้าวหน้าในท่ามกลางกระแสของการแข่งขันกันทั่วโลกอย่างรุนแรง เพราะฉะนั้น การพิจารณาหาแนวทางที่เป็นไปได้และมีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญมากและเป็นเรื่องที่รอช้าไม่ได้ (อุทัย ดุลยเกษม, 2557) จากปัญหาซึ่งถือเป็นวิกฤตดังกล่าวนี้ จึงไม่เพียงเป็นวิกฤตระดับสถาบันเท่านั้น แต่ได้กลายเป็นวิกฤตระดับชาติที่จะต้องร่วมมือกันหาทางแก้ไขเพื่อเรียกความเชื่อถือศรัทธาจากสังคมให้กลับมาโดยเร็ว ดังนั้น มหาวิทยาลัยในฐานะสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีภารกิจโดยตรงในการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย จึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะต้องพิจารณาดำเนินการเพื่อแก้วิกฤตคุณภาพบัณฑิตศึกษาดังกล่าวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยเฉพาะการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎี การศึกษาระดับปริญญาเอก ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารการศึกษาของประเทศไทย เพราะจะเป็นแหล่งผลิตผู้บริหารการศึกษาที่จำเป็นต้องเป็นผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญ ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการในระดับสูงและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพให้มีมาตรฐานก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมและประเทศชาติ

ดังนั้น สถานศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยปฏิบัติที่สำคัญที่สุดจะต้องมีกระบวนการบริหารและจัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ต้องมีการบริหารจัดการสถานศึกษาใหม่ ทั้งรูปแบบแนวทางให้สอดคล้องกับมาตรฐาน คำนี้ถึงคุณค่าความมีประสิทธิภาพและคุณภาพของสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อศึกษานวัตกรรมบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ศึกษาวิเคราะห์และเสนอผลการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนารูปแบบการจัดการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

**วัตถุประสงค์ของการวิจัย**

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบแนวทางการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
3. เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย**ภาพที่ 1** กรอบแนวคิดในการวิจัย**ระเบียบวิธีวิจัย**

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป็นการวิจัยแบบผสมเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 กระบวนการเดลฟาย (Delphi technic) มี 3 ขั้นตอนดังนี้ 1. รอบแรกสอบถามหรือสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 คนเกี่ยวกับความคิดเห็นในองค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบ ว่าเหมาะสมหรือเห็นด้วยหรือไม่ โดยวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติร้อยละ 2 รอบสองนำเอาคำตอบในรอบแรกมาพัฒนาเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating scale questionnaire) แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นนำคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter quartile range) 3. รอบสาม นำผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter quartile range) ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมตอบอีก และให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงจุดยืนว่าจะเปลี่ยนความคิดเห็นใหม่หรือยังคงยืนยันความคิดเห็นเดิม

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาด้วยวิธีการบอกต่อ (Snowball) จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารระดับอุดมศึกษา ทั้งที่เกษียณไปแล้วและปัจจุบัน จากสถานศึกษาอุดมศึกษาเอกชน 6 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัย



เทคโนโลยีมหานคร มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 21 คน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยดำเนินขั้นตอนดังนี้ 1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2558 และแนวคิดทฤษฎีระบบจากเอกสารต่างๆ และฐานข้อมูล ออนไลน์ 2. สร้างแบบสัมภาษณ์และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟาย การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จนครบตามจำนวนที่ต้องการ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ การ สัมภาษณ์รอบที่ 1 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ชนิดโครงสร้าง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักเพื่อพัฒนารูป แบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน การสัมภาษณ์รอบที่ 2 ผู้วิจัย นำผลการสัมภาษณ์ในรอบแรก มาพัฒนาเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating scale questionnaire) สัมภาษณ์อีกครั้ง เมื่อได้คำตอบแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) ซึ่งทำให้ทราบได้ว่าความคิดเห็นกลาง มีค่าเท่าไร การสัมภาษณ์รอบที่ 3 ผู้วิจัยนำค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์แสดงลงในแบบสอบถามรอบที่ 2 แล้วสัมภาษณ์เป็น รอบที่ 3 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญย่อมทราบได้ว่าความคิดเห็นของตนเองอยู่ตำแหน่งไหน และมติส่วนรวมอยู่ตำแหน่งไหน จะเปลี่ยนใจ หรือยืนยันความคิดเห็นเมื่อได้คำตอบกลับมาแล้วจึงนำมาสรุปเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหาร การศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย (1) หาค่ามัธยฐานและค่า พิสัยควอไทล์จากแบบสอบถามรอบที่ 2 ที่ตอบโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งแสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์และตำแหน่ง ที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบในรอบที่ 2 ลงในแบบสอบถามรอบที่ 3 (2) นำค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์มาแปลผล ดังนี้ มัธยฐานจากแบบสอบถามปลายปิด มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าพิสัยควอไทล์ คำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่าง ควอไทล์ที่ 1 กับควอไทล์ที่ 3 ถ้าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ของข้อความใดมีค่าตั้งแต่ 1.50 ลงมา แสดงว่าความคิดเห็น ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน ถ้าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความใดมีค่าเท่ากับ 1.50 แสดงว่าความคิด เห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน

ตอนที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

กลุ่มตัวอย่างในการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ผู้วิจัยได้เลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเป็นผู้บริหาร หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์การดำเนินการบริหารหลักสูตร อย่างน้อย 5 ปี หรือเป็น นักวิชาการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการศึกษา 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 8 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม ด้วยตัวเองและมีผู้ช่วยวิจัยเพื่อจดประเด็น ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม และนำมาสรุปข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ตอนที่ 3 การประเมินความคิดเห็นของรูปแบบ

กลุ่มตัวอย่างในการประเมินความเหมาะสม ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 100 คน โดยทำการเลือกแบบเจาะจง จากสถาบันอุดมศึกษา เอกชนที่เปิดสอนระดับปริญญาเอกหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 มีลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist form) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ มีลักษณะ



แบบปลายเปิด (Open end) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้านความสอดคล้อง ความถูกต้องเหมาะสม ความชัดเจน ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือการวิจัย โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาเอก ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำข้อมูลของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าเท่ากับ .974

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาเอก ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 100 คน ประเมินความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ต่อไปได้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาเอกหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และร้อยละ ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แจกแจงความถี่ ร้อยละ

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยเป็นประเด็น โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จากการศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 21 คน โดยดำเนินการ 3 รอบ ซึ่งให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น ดังนี้

รอบที่ 1 วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ข้อใดที่มีผู้ตอบตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ข้อใดที่มีผู้ตอบต่ำกว่าร้อยละ 10 จะทำการตัดออกไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ควรมีส่วนประกอบหลักดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ปัจจัยนำเข้าด้านหลักสูตร อันดับที่ 2 คือ ปัจจัยผลผลิตคุณภาพของดุษฎีบัณฑิต อันดับที่ 3 คือ ปัจจัยผลผลิตด้านคุณภาพวิทยานิพนธ์และการตีพิมพ์เผยแพร่ อันดับที่ 4 คือ ปัจจัยนำเข้าด้านนิสิตนักศึกษา อันดับที่ 5 คือ ปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์ อันดับที่ 6 คือ ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ อันดับที่ 7 คือ ปัจจัยนำเข้าด้านผู้บริหารหลักสูตร อันดับที่ 8 คือ ปัจจัยนำเข้าด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ อันดับที่ 9 คือ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละปัจจัยดังนี้

ปัจจัยนำเข้า 1) ด้านอาจารย์ องค์ประกอบ อันดับที่ 1 คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในระดับ ปริญญาเอก มีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 2) ด้านนิสิตนักศึกษา องค์ประกอบ อันดับที่ 1 คือ สถานศึกษาที่มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้นิสิตนักศึกษา 3) ด้านผู้บริหารหลักสูตร องค์ประกอบ อันดับที่ 1 คือ ผู้บริหารหลักสูตรควบคุมดูแลการวิจัยของนักศึกษาตามหลักสูตร 4) ด้านหลักสูตร องค์ประกอบ อันดับที่ 1 คือ รายวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัยและความหลากหลาย 5) ด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ องค์ประกอบ อันดับที่ 1 คือ มีห้องทำงานวิจัย (ซึ่งไม่ใช่ห้องเรียน) เพื่อให้นักศึกษาเข้าใช้ในการทำงานวิจัย

ปัจจัยด้านกระบวนการ 1) กระบวนการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบ อันดับที่ 1 คือ ความเหมาะสมของการปฐมนิเทศ/อบรม/ชี้แจงในเรื่องบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ 2) กระบวนการบริหารจัดการ องค์ประกอบ อันดับที่ 1 คือ มีระบบและกลไกในการรับนักศึกษาและการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

ปัจจัยผลผลิต องค์ประกอบ อันดับที่ 1 คือ มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาในวารสารวิชาการ

การดำเนินงานโดยบริษัทมหาชนจำกัด ดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริษัท วันที่ 5 ตุลาคม 2561



ได้แก่ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา และการศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถานประกอบการและชุมชน ควรมี
 ห้องทำงานวิจัยแยกตามหัวข้องานวิจัย เพื่อให้เหล่านักศึกษาที่เข้าใช้ในการทำงานวิจัยมีการสร้างเครือข่าย สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยน
 เปลี่ยนความคิดเห็นได้ 6) ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ควรมีการประเมินผลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างสม
 ประสพการณ์จากการและการประยุกต์ใช้หลักการและทฤษฎีมากขึ้น กระบวนการเรียนการสอนเป็นกระบวนการนำหลักสูตรไป
 ปฏิบัติจริงให้บรรลุผลเป็นขั้นตอนสำคัญที่อาจารย์จะต้องดำเนินการให้นักศึกษาได้พัฒนาขีดความสามารถของตนได้เต็ม
 ตามศักยภาพมีความสมดุลทั้งร่างกาย ปัญญา จิตใจและสังคม ให้เป็นผู้รู้จักคิด วิเคราะห์ใช้เหตุและผล มีความคิดรวบยอด
 รักการเรียนรู้ รู้วิธีการและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีเจตคติที่ดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีทักษะที่จำเป็นต่อการ
 พัฒนาค้น พัฒนาอาชีพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามกรอบหลักสูตรที่กำหนดไว้ ดังนั้น กระบวนการเรียน
 การสอน จึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรที่สำคัญ 7) ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ
 พบว่า ในปัจจุบันระบบการลงทะเบียนเป็นรูปแบบออนไลน์จึงถือว่ามีความทันสมัย สะดวกสบายและรวดเร็ว และควรมี
 การปรับปรุงระบบการบริการสาธารณะ เช่น บริการข้อมูลข่าวสาร และบริการอื่น แก่สาธารณชน เนื่องจากปัจจุบันยังมีน้อย
 8) ปัจจัยผลผลิตด้านคุณภาพวิทยานิพนธ์และการตีพิมพ์เผยแพร่ พบว่า ควรมีการกำหนดมาตรฐานและระดับการตีพิมพ์ของ
 วารสารวิชาการต่างๆ ซึ่งในระดับปริญญาเอกควรมีการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ เพื่อการเสริมสร้างทักษะทางด้านภาษาเพิ่มขึ้น
 9) ปัจจัยผลผลิตคุณภาพของดุษฎีบัณฑิต พบว่า ควรมีการประเมินตรวจสอบหรือสอบถามจากผู้ประกอบการ โดยการขอเข้า
 สัมภาษณ์ หรืออาจใช้การส่งแบบสอบถาม เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการ
 นั้นๆ ในคาบระยะเวลาต่าง ๆ เช่น หลังจากบัณฑิตเริ่มเข้าทำงาน เป็นต้น

3. ความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
 เอกชน ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อรูปแบบการ
 จัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณา
 เป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับดี เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ด้านหลักสูตร รองลงมา
 คือ ด้านผู้บริหารหลักสูตร และด้านนิสิตนักศึกษา ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขา
 การบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน องค์ประกอบปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวม

ข้อความ	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
ด้านอาจารย์	3.75	.65	ดี	4
ด้านนิสิตนักศึกษา	3.76	.62	ดี	3
ด้านผู้บริหารหลักสูตร	3.80	.56	ดี	2
ด้านหลักสูตร	3.82	.62	ดี	1
ด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้	3.74	.49	ดี	5
โดยภาพรวม	3.77	.45	ดี	

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหาร
 การศึกษาของสถาบันการศึกษาเอกชน สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลการสร้างองค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารจัดการการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการ
 ศึกษาของสถาบันการศึกษาเอกชน ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับองค์ประกอบ ทั้ง 4 ปัจจัยองค์ประกอบ และ 11 ตัวชี้วัดย่อย



ซึ่งที่ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (input) ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1. อาจารย์ 2. นิสิตนักศึกษา 3. ผู้บริหารหลักสูตร 4. ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ปัจจัยด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านผลผลิต ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ คุณภาพวิทยานิพนธ์และการตีพิมพ์เผยแพร่ และคุณภาพของดุษฎีบัณฑิต ปัจจัยบริบทของหลักสูตร ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ 1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2. โครงสร้างหลักสูตร 3. รายวิชาหลักสูตร ซึ่งล้วนแต่อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ นิษฐวดี จิรโรจน์ภิญโญ (2560) ที่พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกันในกระบวนการบริหารการจัดการสถานศึกษา ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ผลการวิจัยจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยอย่างน้อย 2 ประการคือ ประการแรก แบบสอบถามจะต้องมีความสั้น กระชับรัด ข้อคำถามเดียวประเด็นเดียว ประการหลัง ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องมีความรู้และมีทัศนคติที่ดีต่อกระบวนการวิจัย ส่วนการนำเสนอผลการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์นั้นผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารทุกระดับหน่วยงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาต่อไปได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรีชา วิหคโต (2557) ด้านการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้

2. รูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้ง 9 ด้านคือ ปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์ ปัจจัยนำเข้าด้านนิสิตนักศึกษา ปัจจัยนำเข้าด้านผู้บริหารหลักสูตร ปัจจัยนำเข้าด้านหลักสูตร ปัจจัยนำเข้าด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ ปัจจัยผลผลิตด้านคุณภาพวิทยานิพนธ์และการตีพิมพ์เผยแพร่ ปัจจัยผลผลิตคุณภาพของดุษฎีบัณฑิต ปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจำนวนอาจารย์มีประสิทธิภาพเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานหลักสูตร มีความรู้ความสามารถตรงตามหลักสูตร เนื่องจาก เป็น ดร. และจบหลักสูตรการบริหารการศึกษาไม่ว่าในระดับปริญญาตรี หรือโท หรือเอก อย่างใดอย่างหนึ่ง และควรมีกิจกรรมส่งเสริมอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ไปศึกษาดูงานในหลักสูตรหรือวิชาการที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับจะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มี ทั้งความรู้และความสามารถและเทคนิควิธีในการปฏิบัติวิชาชีพที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Center) โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจำนวนอาจารย์มีประสิทธิภาพเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานหลักสูตร มีความรู้ความสามารถตรงตามหลักสูตร เนื่องจาก เป็น ดร. และจบหลักสูตรการบริหารการศึกษาไม่ว่าในระดับปริญญาตรี หรือโท หรือเอก อย่างใดอย่างหนึ่ง และควรมีกิจกรรมส่งเสริมอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ไปศึกษาดูงานในหลักสูตรหรือวิชาการที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับจะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มี ทั้งความรู้และความสามารถและเทคนิควิธีในการปฏิบัติวิชาชีพที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Center) ได้รับการพัฒนาให้มีคุณธรรม มีความสำนึกและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งต้องพัฒนาระดับวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติเป็นที่ยอมรับของสังคมและผู้ประกอบอาชีพครู ต้องสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ อัญชสา ณิชกรวงศ์ (2558) พบว่า ควรเน้นจำนวนนักศึกษาให้สอดคล้องกับจำนวนอาจารย์ ส่วนผู้บริหารหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับอัญชสา ณิชกรวงศ์ (2558) ทั้งนี้ ควรมีการขยายความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมต่างๆ ระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ทัศนคติ มุมมองและประสบการณ์ที่หลากหลายและแตกต่างกันออกไป เป็นการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากภายนอก และผู้บริหารหลักสูตร ควรมีการดำเนินการติดตามรายงานผลพร้อมทั้งมีการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงาน สังคม และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บัณฑิตอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับจุฑามาศ กาญจนธรรม (2558) ทั้งนี้ ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอน ตำราหนังสือเรียน เทคโนโลยีเครื่องมือ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้เพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการและจำนวนของนิสิตนักศึกษา และมีแหล่งเรียนรู้ภายนอกมหาวิทยาลัย ได้แก่ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา และการศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถานประกอบการและชุมชน ควรมีห้องทำงานวิจัยแยกตามหัวข้องานวิจัย เพื่อให้ให้นิสิตนักศึกษาที่เข้าใช้ในการทำงานวิจัยมีการสร้างเครือข่ายสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ รวมทั้งควรมีการประเมินผลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างสมประสบการณ์จากการ



และการประยุกต์ใช้หลักการและทฤษฎีมากขึ้น กระบวนการเรียนการสอนเป็นกระบวนการนำหลักสูตรไปปฏิบัติจริงให้บรรลุผลเป็นขั้นตอนสำคัญที่อาจารย์จะต้องดำเนินการให้นักศึกษาได้พัฒนาขีดความสามารถของตนได้เต็มตามศักยภาพ มีความสมดุลทั้งร่างกาย ปัญญา จิตใจและสังคม ให้เป็นผู้รู้จักคิด วิเคราะห์ให้เหตุและผล มีความคิดรวบยอด รักการเรียนรู้ รู้วิธีการ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีเจตคติที่ดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาคน พัฒนาอาชีพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามกรอบหลักสูตรที่กำหนดไว้ ดังนั้น กระบวนการเรียนการสอน จึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรที่สำคัญ ซึ่งสอดคล้องกัน ชฎาภรณ์ ไชยยา (2559) กล่าวว่าหลักสูตรที่ดีต้องมุ่งเน้นและส่งเสริมให้เกิดเป็น และควรมีการกำหนดมาตรฐานและระดับการตีพิมพ์ของวารสารวิชาการต่างๆ ซึ่งในระดับปริญญาเอกควรมีการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ เพื่อการเสริมสร้างทักษะทางด้านภาษาเพิ่มขึ้น

3. ความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่ง พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน องค์ประกอบปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับดี เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ ด้านหลักสูตร รองลงมาคือด้านผู้บริหารหลักสูตร และด้านนิสิตนักศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการเรียนการสอนที่จะใช้เป็นกรอบในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความสามารถ ส่งเสริมให้กับบุคคลได้พัฒนาไปตามศักยภาพสูงสุดของตนเองซึ่งสอดคล้องกับ นิษฐวดี จิรโรจน์ภิญโญ (2560) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกันในกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. อาจารย์ประจำหลักสูตรควรมีการช่วยเหลือติดตาม พร้อมทั้งให้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาได้ตรงประเด็น ดังนั้นอาจารย์ประจำหลักสูตรควรมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและประเด็นข้อคำถามนั้นๆ

2. ควรมีการกระตุ้นอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ทำผลงานทางวิชาการสายตรง รวมทั้งส่งเสริมให้อาจารย์ประจำหลักสูตรเข้าร่วมกลุ่มวิจัยต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์ งานวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยการสนับสนุนการนำเสนองานวิจัยทั้งในและต่างประเทศเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

3. การรับนิสิตนักศึกษาพิจารณาโดยการทดสอบข้อเขียนและ/หรือสอบสัมภาษณ์ หรือวิธีการอื่นใดตามที่ บัณฑิตวิทยาลัยและประธานหลักสูตรกำหนดและประกาศให้ทราบ ควรพิจารณาถึงประวัติของนิสิตนักศึกษาด้วย โดยต้องไม่เคยถูกคัดชื่อออกจากสถาบันการศึกษา เนื่องจากมีการกระทำความผิดหรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย

4. ควรมีการขยายความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมต่างๆ ระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทัศนคติมุมมองและประสบการณ์ที่หลากหลายและแตกต่างกันออกไป เป็นการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากภายนอก

5. กระบวนการจัดการเรียนการสอน เน้นการพัฒนานักศึกษา และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะการทำงานอย่างมีส่วนร่วม ฯลฯ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพียงมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพื้นที่ ที่มีการแข่งขันสูงและบริบทของพื้นที่ต่างกัน ดังนั้นควรมีการศึกษาวิจัยกับพื้นที่ในภาคอื่นๆ



2. ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เช่น การศึกษาเนื้อหาวิชาโดยละเอียด เพื่อเก็บข้อมูลโดยละเอียด หรือการติดตามเก็บข้อมูลจากนักศึกษาตลอดระยะเวลาการศึกษา ด้านพัฒนาการ การเรียนรู้เติบโต เป็นต้น

3. ควรศึกษาทัศนคติที่เกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จากมุมมองของตัวนักศึกษา/ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รวมถึงมุมมองของผู้ได้บังคับบัญชาของดุษฎีบัณฑิตด้วย เพื่อทำการเปรียบเทียบผลข้อมูลที่ได้

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักเทคนิคการบริหารและการวางแผน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จุฬามาศ กาญจนธรรม. (2558). การพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 9(พิเศษ), 109-116.
- ชฎาภรณ์ ไชยยา. (2559). การพัฒนารูปแบบการนิเทศในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1. *ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น*.
- เด่น ชะเนติยัง. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1. *วารสารวิชาการคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย มหาวิทยาลัยมหิดล*, 10(3), 550-558.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2544). *รายงานของสำนักกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย
- นิษฐา จีระจันทรโย. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. *วารสารหรือนิตยสารนครพนม*, 7(2), 25-33
- ปรีชา วิหคโต. (2557). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 25(3), 70-63
- ปรีชา วิหคโต. (2557). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 6. *วารสารวิชาการคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย มหาวิทยาลัยมหิดล*, 10(3), 339-347.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *รายงานประจำปี สกอ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิง.
- สำนักงานข่าวอิศรา. (2555). *คึกซิง “นักศึกษา” ม.รัฐ-เอกชน นับวันยิ่งเดือด!*. สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2559, จาก <https://www.isranews.org/main-thairefom/15947--qq-.html>
- อัญชลี ณิชการวงศ์. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1. *ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น*.
- อุทัย ดุลยเกษม. (2557). *แนวทางพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 7(1), 93-97.